

RAPORT POLITYCZNO-INFORMACYJNY SZTABU GENERALNEGO WOJSKA POLSKIEGO
o sytuacji w Okręgach: Warszawskim, Łódzkim, Krakowskim
8 II 1919 (fragmenty)

Białystok. Postępowanie Niemców

Rabunki urządzone przez żołnierzy niemieckich w całym obwodzie białostockim są coraz częstsze i groźniejsze. Ofiarą padają zwłaszcza wsie, z których niektóre, jak np. Długołęki i Topczewo już po raz wtóry zostały przez Niemców zrabowane, po czym ze strony grabiących strzelano do ludności. Konsystujący w Pietkowie szwadron 10 pułku ułanów odmówił pomocy chłopom z Topczewą, co miało wywołać bardzo niekorzystne wrażenie wśród okolicznej ludności.

Sprawy robotnicze

W Białymstoku jeszcze obecnie, pomimo zamknięcia wszystkich fabryk, jest 15 000 robotników Polaków. Bezrobocie i połączone z nim głód i nędza są doskonałym podłożem dla idei wywrotowych. Istnieje jeden związek zawodowy – budowlany i dwie polityczne organizacje robotnicze: komunistyczna (chwilowo nie funkcjonuje) oraz Organizacja Chrześcijańska Robotników i Włościan; w tej ostatniej istnieją znaczne tarcia.

Sądy

W Białymstoku nie ma wcale sądów; Niemcy pozwolili wprowadzić na otwarcie sądu, ale poszczególne grupy ludności nie mogą dojść do porozumienia w sprawie języka urzędowego. Żydzi i nieliczni Rosjanie domagają się języka rosyjskiego. W ogóle w Białymstoku jak w całej Grodzieńszczyźnie Żydzi są elementem rusyfikatorskim.

Źródło: *O niepodległą i granice. Raporty i komunikaty naczelnych władz wojskowych o sytuacji wewnętrznej Polski 1919-1920*, opr. M. Jabłonowski, P. Stawecki, Tadeusz Wawrzyński, Warszawa–Pułtusk 1999/2000, s. 59–60.